ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΜΙΓΚ. ΖΑΜΑΚΟ'Ι'Σ

Η ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΟΛΗΣ

Ἰς ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ γραφικὰ μονοπάτια τῶν Πυρρηναίων βρίσκεται τὸ τελευταῖο Γαλλικὸ πανδοχεῖο, μέσα στὴν ἄγρια μεγαλοπρέπεια τῆς φύσεως, ὁλόδροσο τὸ καλοκαῖρι καὶ θερμὸ καταφύγιο γιὰ τοὺς λιγοστοὺς ὁδοιπόρους τὸν χειμῶνα. Ἐκεῖ μένουν ὁ Πιλάρο μὲ τὴ γυναίκα του. Βοηθάει κάπου-κάπου στὸ μαγαζὶ κι' ἡ κόρη τους, ἡ Ἑρμόζα, σὰν τύχει καὶ πέσει πολλὴ πελατεία.

Ἡ Ἑρμόζα εἶνε πολὺ ὄμορφη : Ἔχει τὴ χάρι τῆς Γαλλίδας καὶ — ποιὸς ξέρει γιατί — μάτια κατάμαυρα, βελουδένια, σὰν Ἰσπανίδα.

Δεκαοκτὼ χρόνων ἡ Ἑρμόζα, ἄφησε τὰ θαυμάσια μάτια της νὰ κυττάξουν χαδιάρικα, περίεργα, πολλοὺς ἀπὸ τοὺς περαστικούς, ποὺ ἔμειναν νὰ ξεκουραστοῦν καὶ νὰ δροσιστοῦν στὸ μαγαζὶ τοῦ πατέρα της. Πιὸ ἐπίμονα ὅμως καὶ πὸ τρυφερά, μὲ θαυμασμό, γοητευμένα, σταματοῦσαν κάθε φορὰ πάνω στὸν Πέτρο Ντεφεῖγ, τὸν νεαρὸ χωροφύλακα, ποὺ πηγαινοερχότανε συχνὰ στὴν ταβέρνα γιὰ διάφορες δουλειές του. Ἡ ὑπηρεσία, βλέπετε !... Ἔπρεπε νὰ ἐπιβλέπῃ τὰ περίχωρα, ὁ ὡραῖος αὐτὸς χωροφύλακας, καὶ νὰ μοιράζῃ τὶς κλήσεις γιὰ τοὺς καθυστερημένους φόρους. Ὅλη ἡ δουλειὰ ἦταν ἀπάνω του. Καὶ δὲν τοῦ κακοφαινότανε διόλου νὰ μπαινοβγαίνῃ στὴν ταβέρνα γιὰ κανένα ποτῆρι, ποὺ ἄλλοτε τὸ πλήρωνε ὁ ἴδιος, μὰ ποὺ τὶς περισσότερες φορὲς τοῦ τὸ κερνοῦσαν οἱ χωριάτες.

Ἐκεῖνο ποὺ γοήτευε τὴν Ἑρμόζα, δὲν ἦταν μονάχα τὰ γαλανὰ μάτια τοῦ νέου, οὔτε τὸ καλοστρωμμένο μουστάκι του κι' ἡ λυγερή του μέση. Τὴν μάγευε περισσότερο ἀπ'ὅλα ἡ στολή του, αὐτὸ τὸ ἔμβλημα τῆς ἐξουσίας, τῆς παντοδυναμίας...

Μόλις τρεῖς φορὲς εἶχε κατεβῆ στὴν πόλι, σ' ὅλη της τὴ ζωή, κι' ὁ χωροφύλακας ἀντιπροσώπευε στὴ φαντασία της ὅλη τὴ δύναμι καὶ τὴν ἐπιβολὴ τοῦ κράτους, τῆς ἐξουσίας. Τὸν θαύμαζε, καθὼς ἤτανε καλοντυμένος μὲ τὴ στολή του, κι' εἶχε καὶ τὸ δικαίωμα νὰ κρατάη κι' ὅπλο, ἐνῶ ὅλοι οἱ ἄλλοι τὰ κρύβανε καλὰ τὰ πιστόλια τους, φοβισμένοι. Μερικὲς φορὲς μάλιστα εἶχε στὸ πλευρό του καὶ μιὰ πέτσινη τσάντα. Ἐκεῖ ἔκρυβε τὰ φοβερὰ χαρτιά, τὶς ἐμπιστευτικὲς διαταγές, τὰ τρομερὰ ἐντάλματα. Μ' αὐτὰ εἶχε τὴ δύναμι νὰ κλείσῃ ὅποιον ἤθελε στὴ φυλακή, κ' ἔτσι φαινότανε μέσα στὸ ἀπλοϊκὸ μυαλὸ τῆς κοπέλλας σὰν ἕνα πλάσμα ὑπερφυσικό, πανίσχυρο, ἕνας γίγαντας γεμάτος μυστήριο, ποὺ τὸν ἔστελνε ἡ ἐξουσία στὰ ἐρημικὰ μονοπάτια καὶ στὰ δάση τους νὰ ἐκτελέσῃ τὶς τρομερὲς διαταγές της.

Ἔτσι μεγάλωσε ἡ Ἑρμόζα, μὲ τὸν καθημερινὸ θαυμασμὸ γιὰ τὸν χωροφύλακα. Ἀπὸ μικρὸ κοριτσάκι ὥς τώρα, ποὺ ἔγινε κοπέλλα ὁλόδροση, δὲν μποροῦσε νὰ ἰδῇ χωροφύλακα ν' ἀνεβαίνῃ τὸ μονοπάτι, νὰ περνᾶ τὸ κατῶφλι τους, νὰ μπαίνῃ στὸ μαγαζί τους, νὰ χαιρετᾶ στρατιωτικά, νὰ μιλάη ἐπιβλητικὰ ἢ νὰ ψάχνῃ μέσα στὴν περίφημη πέτσινη τσάντα του, χωρὶς ν' ἀνατριχιάσῃ ἀπὸ τὸ φόβο της, μὲ τὴν ἰδέα ὅλης τῆς τραγικῆς ἐπιβολῆς, ποὺ εἶχαν τὰ λόγια του, ἡ κινήσεις του. Ὅλα αὐτὰ ἦσαν ἡ ἀνάκρισις, ἡ σύλληψις κάποιου ἀπὸ τοὺς γνωστούς της, ἡ φυλακή, τὸ δικαστήριο, τὰ κάτεργα, καὶ καμμιὰ φορὰ — φρίκη ! — κι' ἡ κρεμάλα....

Δυὸ φορές, ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ἄρχισε νὰ καταλαβαίνῃ τὸν ἑαυτό της, εἶχε παρευρεθῆ σὲ σκηνὲς τραγικές. Τὴ μιὰ φορὰ ἦταν ὁ χωροφύλακας ἔπιασε, ὕστερα ἀπὸ πολυήμερη καταδίωξι, ἕναν λιποτάκτη, καὶ τὴν ἄλλη στὴ δραματικὴ σύλληψι ἑνὸς ζωοκλέφτη. Κι' οἱ δυό τους, οἱ ἔνοχοι, πέρασαν ἀπὸ μπροστά της, ἀξιοθρήνητοι, νικημένοι, μὲ τὰ σίδερα στὰ χέρια, ἀνάμεσα σὲ δυὸ δυνατοὺς χωροφύλακες, ποὺ κάτνιζαν ἥσυχοι τὶς πίπες τους.

—Θέλεις νὰ παρθοῦμε, Ἑρμόζα ; τῆς εἶπε ἐπιτέλους μιὰ μέρα ὁ Πέτρος Ντεφεῖγ, ἀφοῦ καιρὸ τώρα προετοίμαζε τὸ ἔδαφος μὲ τὶς ἄπειρες περιπατήσεις του καὶ μύρια τρυφερὰ λόγια.

Νὰ παντρευθῆ μὲ τὸν Πέτρο Ντεφεῖγ, ἕναν καλοκαμωμένον ἄνθρωπο, νέο κ' ὄμορφο, ἤτανε βέβαια κάτι... Νὰ γίνῃ ὅμως ἡ γυναῖκα τοῦ χωροφύλακα, αὐτή, ἡ κόρη τοῦ ταπεινοῦ μάγερα, ἤ, αὐτὸ ἤτανε τύχη ἀνέλπιστη, σὰν παραμύθι, τῆς φαινότανε ἀληθινὸ ὄνειρο, ποὺ δὲν εἶχε τολμήσει ποτέ της νὰ τὸ φαντασθῆ !... Γιὰ σκεφθῆτε, λοιπόν, νὰ πάρῃ χωροφύλακα !... Ἕναν ἄνθρωπο μὲ τὴ στολή, ποὺ συμβόλιζε στὰ μάτια της ὅλη τὴ δύναμι τῆς ἐξουσίας, κάθε ἀξιοπρέπεια καὶ μεγαλεῖο !...

—Καὶ ρωτᾶτε ἂν θέλω ; ψιθύρισε κοκκινίζοντας ἡ γλυκειὰ Ἑρμόζα.

Ἡ τρυφερὴ καὶ λιγόλογη, μὰ τόσο συγκινητικὴ αὐτὴ συνάντησις, ἔγινε στὸ μονοπάτι, πίσω ἀπὸ τὸ μαγαζί, κοντὰ στὸ δρόμο. Πῆρε τότε ὁ νέος τὴν κοπέλλα ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μπῆκε τρέχοντας στὸ μαγέρικο, ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα, γιὰ νὰ μιλήσῃ ἀμέσως καὶ μὲ τοὺς γέρους... Μέσα στὸ μαγαζὶ καθότανε τὴν ὥρα ἐκείνη ἕνας βουνήσιος, ἕνας λαθρέμπορος ξακουστός, γερὸ παλληκάρι, ποὺ εἶχε ζητήσει κι' αὐτὸς τὴν Ἑρμόζα, χωρὶς ὅμως οἱ γέροι νὰ τοῦ τὴν δώσουν. Ἡ δουλειά του, βλέπετε.... Καθὼς ἔκανε ζέστη, ὁ Ζοζὲ Μεναλές, ὁ λαθρέμπορος, εἶχε βγάλει τὸ σακκάκι του καὶ μὲ τὸ πουκάμισο ἀνασκουμπωμένο, σιγόπινε τὸ κρασί του ἀνύποπτος. Ὁ χωροφύλακας εἶχε μέρες νὰ φανῆ στὸ μαγαζί. Μόλις ὅμως μπῆκε μέσα, τὸν γνώρισε μὲ τὸ πρῶτο.

—Ἀ !... φώναξε. Νὰ καὶ τὸ παλληκάρι, ποὺ τόσες φορὲς μᾶς ἐφυγε μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μας, ὁ περιβόητος Μεναλές ! Γιὰ κύττα τύχη ! Πρέπει νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς ἀμέσως, λεβέντη μου !...

Μὲ τὴ θαυμασία στολή του, τὶς γκέττες σφιχτοδεμένες στὶς γάμπες του, τὸ πιλήκιο λιγάκι στραβὰ στὸ κεφάλι, ὁ χωροφύλακας ἦταν ἰπέροχος καὶ ἡ Ἑρμόζα τὸν καμάρωνε γιὰ πρώτη φορὰ πάνω στὴν ἐξάσκησι τῶν τρομερῶν καθηκόντων του, μὲ ὅλο του τὸ μεγαλεῖο.

Ὡστόσο, ὁ λαθρέμπορος τὸν κύτταξε μ' ἕνα βλέμμα γεμάτο μῖσος, ἀγριωπός. Ὁ χωροφύλακας πῆγε κατὰ τὴν πόρτα.

—Δὲν θὰ σὲ πειράξω, τοῦ εἶπε, διόλου, ἂν ἀφήσεις νὰ σοῦ περάσω τὰ σίδερα... Ἀλλοιώτικα, φυλάξου !...

Ὁ Ζοζὲ Μεναλές, καλοδεμένο παλληκάρι καὶ μ' ἕνα χρυσὸ σκουλαρίκι στὸ ἀριστερό του αὐτί, χαμογέλασε μὲ περιφρόνησι.

—Ἄσε με νὰ περάσω ! φώναξε, καθὼς σηκώθηκε ὄρθιος, μὴ σὲ πάρῃ ἡ δογή !...

Καὶ καθὼς ὁ χωροφύλακας ἔκανε νὰ βγάλῃ τὸ περίστροφό του, ἄρπαξ' ἕνα σκαμνὶ κι' ὅρμησε κατεπάνω του...

Ἡ πάλη ποὺ ἐπακολούθησε ἦταν τρομερή. Ὕστερ' ἀπ' τὰ πρῶτα χτυπήματα, κυλίστηκαν χάμω, μανιασμένοι κι' οἱ δυό τους. Σηκωνόντουσαν καὶ ξανάπεφταν, ὁ ἕνας πάνω στὸν ἄλλο, λαχανιασμένοι, μουγκρίζοντας σὰν τὰ θεριά. Καὶ δός του ἡ δυνατὲς γροθιὲς στὰ πλευρὰ καὶ στὸ πρόσωπο... Τὰ τραπέζια κι' ἡ καρέκλες ἀναποδογυριστήκανε, τὰ πιάτα καὶ τὰ ποτήρια σκόρπισαν παντοῦ, θρύψαλλα... Καὶ κεῖ κοντά, στὴν πόρτα, ἡ Ἑρμόζα κι' οἱ γέροι παρακολουθοῦσαν τρομαγμένοι τὴν ἄγρια μάχη...

Ἐπιτέλους, ὁ Πέτρος Ντεφεῖγ ἀπόκαμε ἀπ' τὰ χτυπήματα τοῦ Ζοζὲ Μεναλές. Ἡ στερνὴ γερὴ γροθιά, ποὺ ἔφαγε κατακέφαλα, τὸν ζάλισε, κι' ὁ νικητὴς βρῆκε τὴν εὐκαιρία, ἄρπαξε τὸ σακκάκι του, ἔρριξε δυὸ-τρία νομίσματα στὸ τραπέζι πάνω γιὰ τὸ κρασί του, κι' ἔφυγε, ὑπέροχος καὶ περήφανος, μέσα στὰ κουρελιασμένα ροῦχα του, χαιρετῶντας μὲ μιὰ κνησι τοῦ χεριοῦ τοὺς τρομαγμένους θεατὰς τοῦ ἀγρίου δράματος. Γρήγορα συνῆλθε κι' ὁ χωροφύλακας καὶ σηκώθηκε κι' αὐτός... Ἤτανε ὅμως χάλια, ξεμαλλιασμένος, μὲ τὸ ἕνα μάτι πρισμένο, τὴ μύτη γεμάτη αἷματα... Δὲν εἶχε διόλου τὸ ὕφος χωροφύλακα... Χωρὶς κουμπιά, μὲ τὶς γκέττες λυμένες, τὴν κυλότα σχισμένη, χωρὶς ζώνη, ἦταν ἀξιοθρήνητος. Τὸ πιλήραό του μαζὺ μὲ τὴν περίφημη πέτσινη τσάντα του, κυλιόντουσαν μέσα στὰ νερά, σὲ μιὰ γωνία τῆς ταβέρνας. Δὲν ἤτανε πειὰ ὁ χωροφύλακας, τὸ ἔμβλημα τῆς ἐξουσίας, ποὺ ἐπιβάλει παντοῦ τὸν Νόμο. Ἤτανε κι' αὐτὸς ἕνας συνηθισμένος ἄνθρωπος, σὰν ὅλον τὸν κόσμο, κάτι λιγότερο μάλιστα, ἀφοῦ φάνηκε ἀδυνατώτερος ἀπὸ ἕναν κοινὸ κακοποιό, ποὺ ἔφυγε μέσ' ἀπὸ τὰ χέρια του, μὲ τόση περηφάνεια...

Ντροπασμένος κι' ἀξιοδάκρυτος, ταχτοποίησε ὅπως-ὅπως τὴ στολή του, μάζεψε τὰ πράγματά του ἀπὸ κάτω κι' ἔφυγε, ἀφοῦ χαιρέτισε μὲ ἕνα κίνημα τοῦ χεριοῦ, χωρὶς νὰ τολμήσῃ νὰ τοὺς κυττάξῃ κατάματα...

Ἀπογοητευμένη ἀπὸ τὸ εἴδωλό της ἡ Ἑρμόζα, παντρεύτηκε ὕστερα ἀπὸ λίγο μὲ τὸν λαθρέμπορο, ποὺ δὲν χρωστοῦσε τὴ λεβεντιὰ καὶ τὴν ὀμορφιά του στὴ στολὴ κι' ἀπόδειξε πὼς μποροῦσε νὰ βασίζεται σὲ κάθε περίστασι στὰ δυνατά του μπράτσα...

Ὁ λαθρέμπορος χαμογέλασε μὲ περιφρόνησι...